

СЕКЦІЯ 1

Управління розвитком соціально-економічних систем мікро-, мезо- та макрорівня в умовах трансформаційної економіки

УДК 338.45:691

БУДІВЕЛЬНА ГАЛУЗЬ У СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ

С. В. Андрусів

Класичний приватний університет

e-mail: andrusiv2612@ukr.net

Промисловість будівельних матеріалів, чи не одна із найперспективніших галузей України, від функціонування якої залежить будівельний комплекс, який одним із основних складових економіки країни. До структури будівельного комплексу відносять виробництво будівельних матеріалів, власне будівництво, будівельне машинобудування, проектно-конструкторські й дослідні роботи в галузі будівництва.

До її складу входять біля 11 тис. підприємств із різноманітною номенклатурою продукції (рис. 1).

Важлива роль у будівельному комплексі належить промисловості будівельних матеріалів, що полягає в забезпеченні будівництва відповідними матеріалами та конструкціями. Причому від розвитку промисловості будівельних матеріалів та від якості взаємозв'язків будівництва та промисловості будівельних матеріалів залежить розвиток всього будівельного комплексу. Тому дослідження стратегічного розвитку промисловості будівельних матеріалів на сьогодні є вкрай важливим і актуальним

Необхідною умовою стабільного функціонування будівництва та створення основи для його ефективного зростання є випереджаючий розвиток промисловості будівельних матеріалів. Цей процес можна розглядати у двох напрямках: по-перше, із сторони випередження в часі, по-друге, з точки зору випередження темпів розвитку всієї промисловості будівельних матеріалів загалом в порівнянні з темпами росту об'ємів будівельно-монтажних робіт [1, с. 12]. Перший напрям впливає з необхідності створення матеріально-технічної бази будівництва до початку самого будівництва: перед плануванням збільшення об'ємів будівельно-монтажних робіт необхідно спершу спроектувати чи розрахувати потужності підприємств, які забезпечують матеріальні ресурси для нового будівництва, особливо стосовно підприємств з виробництва будівельних матеріалів.

Другий напрям передбачає необхідність постійної інноваційної діяльності у промисловості будівельних матеріалів для покращення якості будівельних матеріалів та створення передумов ефективного інноваційного розвитку будівельного комплексу. Все це зумовлює необхідність випередження темпів розвитку промисловості будівельних матеріалів над темпами розвитку власне будівництва.

Промисловість будівельних матеріалів

Виробництво стінових будівельних матеріалів

Цегла керамічна, силікатна, блоки з бетону, залізобетону, керамічні блоки

Виробництво тепло- та звукоізоляційних будівельних матеріалів

Мінеральна вата, пінополістирол, ніздрюваті бетони, піноскло, вакуумні теплоізоляційні матеріали

Виробництво в'язучих будівельних матеріалів

Цемент, вапно, гіпс, будівельні розчини

Виробництво сухих будівельних сумішей

Грунтувальна емульсія, гідроізоляційна мастика, полімерна штукатурка, клей, наливна підлога тощо

Виробництво та обробка мінеральної будівельної сировини

Пісок, щебінь, бутовий камінь, гравій, камінь облицювальний, глина, камінь пиляний, крейда

Виробництво покрівельних та гідроізоляційних будівельних матеріалів

Бітумна, керамічна, цементно-піщана, полімерна черепиця, металочерепиця, полімерні мембрани, паро-гідроізоляційні плівки, руберойд, азбестоцементний шифер, еврошифер тощо

Оброблення деревини та виготовлення виробів з дерева

Виробництво скла та скловиробів

Виробництво санітарно-технічних виробів

Виготовлення підлоги, стелі, сходів

Виробництво гумових та пластмасових виробів

Виробництво арматури та монтажних заготовок

Виробництво пористих заповнювачів

Виробництво лаків, фарб, барвників

Рис. 1 Структура промисловості будівельних матеріалів України Джерело: власна розробка автора

Ефективний стратегічний розвиток промисловості будівельних матеріалів

можливий при наявності дієвого механізму управління. У працях Я. С. Витвицького та У. Я. Андрусів зазначено, що одним з факторів ефективного стратегічного розвитку промисловості будівельних матеріалів є орієнтація не лише на зовнішні ринки, а і на експорт. А також розроблено механізм управління підприємств промисловості будівельних матеріалів на інноваційній основі, де основна увага зосереджена на впровадженні у діяльність підприємств-виробників будівельних матеріалів інноваційних управлінських технологій, зокрема: кластеризація, реінжиніринг бізнес-процесів, бенчмаркінг, форсайт та контролінг [2, с. 12].

На нашу думку, промисловість будівельних матеріалів характеризується різними видами робіт та значною кількістю технологічних процесів, що обумовлює необхідність різнопланової інноваційної діяльності: інновації стосовно обладнання при виготовленні будівельних матеріалів, інноваційні види будівельних матеріалів, інновації в управлінні виробничим процесом тощо. Складність структури будівельного комплексу також розбалансовує інноваційну діяльність, оскільки зміни в одній з ділянок потребують удосконалення в інших. Зважаючи на це, на сьогодні важливою є ефективна організація інноваційної діяльності в будівельному комплексі [3].

Враховуючи наведені проблеми здійснення інноваційної діяльності в промисловості будівельних матеріалів та будівництві, вважаємо, що ефективною формою взаємодії учасників інвестиційно-будівельного процесу для створення і впровадження інновацій є будівельний кластер, адже створення будівельних кластерів дозволить зменшити вартість інновацій та прискорити їхнє впровадження, забезпечить організаційно-економічний механізм управління інноваційною діяльністю.

Список використаних джерел:

Батуков С. А. Формирование механизмов устойчивого развития предприятий промышленности строительных материалов: автореф. дис. на получение науч. степени канд. экон. наук: спец. 08.00.05 „Экономика и управление народным хозяйством” [Электронный ресурс] / Батуков Станислав Александрович. – Москва, 2009. – 25 с. – Режим доступа: <http://diss.rsl.ru>.

Витвицький Я. С., Андрусів У. Я. Механізм управління підприємствами сфери виробництва будівельних матеріалів на інноваційних засадах / Я. С. Витвицький, У. Я. Андрусів // Інноваційна економіка: науково – виробничий журнал 4'2015 [59]. – ТНЕУ,- 12-20 с.

Andrusiv, U. Ya. Evaluation of innovation activity of construction enterprises
U. Ya. Andrusiv, O. L. Galtsova // Scientific bulletin Polissia. - 2017. - Vol. 3 (11), P. 1. - P. 204- 215. DOI: 10.25140/2410-9576-2017-1-3(11)-204-215.